

Georde fuut laten droogvallen?

Dit jaar staat er voor het eerst water in het centrale deel van 't Roegwold: het Dannemeer. In deze belangrijke schakel van de ecologische hoofdstructuur in de provincie Groningen is de inrichting in de nazomer van vorig jaar afgerond. Zoals verwacht steeg de waterstand in de natte winter. Vanuit een groot veen-oermoeras kan hier op den duur een laagveenmoeras ontstaan – met nog een beetje sturing van de beheerders. In de beheerstrategie is vastgelegd te streven naar een natuurlijk waterpeil, hoog in de winter en lager in de zomer. Bij een laag zomerpeil krijgt Riet (*Phragmites australis*) alle kans flink uit te lopen. Tijdens de inrichting zijn bovendien sloten met Riet gespaard en op twee locaties zijn rietwortels verspreid om voormalig akkergebied te enten. “Maar de fauna zag hier andere kansen”, vertelt boswachter Leon Luijten. “In de loop van april verschenen Kokmeeuwen (*Larus ridibundus*). Veel Kokmeeuwen. Met stengels en andere planten in de snavel. Bijna tegelijkertijd, maar net erna, verschenen Georde futen (*Podiceps nigricollis*). Veel Georde futen.” Die Georde futen dreigden met hun broedsels droog te vallen door het laten dalen van het waterpeil zoals ingepland was. Dus gingen beheerders en ecologen van Dannemeer opnieuw in overleg. En zij hebben het piepjonge beheerplan tijdelijk bijgesteld: het waterpeil zal wat later in de zomer zakken naar het vastgelegde minimum peil. Zo kunnen soorten van dynamische jonge moerassen hier rusten en hun jongen grootbrengen – totdat ze vanzelf plaats maken voor soorten die meer ingesteld zijn op laagveenmoeras. Het bleef niet bij Georde fuut – ook andere soorten zijn hier waargenomen, broedend onder meer: Witwangstern (*Chlidonias hybridus*); Steltkluut (*Himantopus himantopus*), Kluut (*Recurvirostra avosetta*), Bontbekplevier (*Charadrius hiaticula*), Kleine plevier (*C. dubius*), Dodaars (*Tachybaptus ruficollis*), Roerdomp (*Botaurus stellaris*), Bruine kiekendief (*Circus aeruginosus*) en Oeverzwaluw (*Riparia riparia*). Bijzondere zomergasten waren: Witvleugelstern (*Chlidonias leucopterus*), Zwarte stern (*C. niger*), Ralreiger (*Ardeola ralloides*), Purperreiger (*Ardea purpurea*), Kleine zilvreiger (*Egretta garzetta*), Lepelaar (*Platalea leucorodia*), Zwarte ibis (*Plegadis falcinellus*) en Kempphaan (*Philomachus pugnax*).

Praktijkervaring én een nieuwe beheervisie

Studenten werken samen met Staatsbosbeheer aan een nieuwe beheervisie voor het Hulkesteinse bos bij Zeewolde. In maart 2016 zijn Jurgen Uffink en Josh Severins van Hogeschool Van

Hall Larenstein te Velp daar met een landschapsanalyse aan hun afstudeerproject begonnen. Zij selecteerden een groot aantal locaties voor watermonsters of andere proefnemingen zoals grondboringen. Dat laatste is “hard werken in de klei” noteerden ze in een blog. En dat “je tijdens het veldwerk soms heel leuke dingen tegenkomt in het bos”, zoals de gele bloementapijten van Klein hoefblad (*Tussilago farfara*) en Speenkruid (*Ficaria verna*); of een vreemde substantie – dat bleek ‘heksensnot’ te zijn. Binnen “op kantoor” analyseren Jurgen en Josh zelf de aanwasboorkernen die ze hebben verzameld. Om te onderzoeken wat belanghebbende ondernemers voor het Hulkesteinse bos wensen gaan ze bij verschillende van hen op bezoek: “Erg gezellig ... en ook erg leerzaam”. Na het organiseren van een workshop voor de boswachters van de beheereenheid Horsterwold zijn Jurgen en Josh begonnen aan het

formuleren van een nieuwe visie voor het Hulkesteinse bos. Dit was “een erg leuke en uitdagende opdracht... Omdat in 2001 het grondwaterpeil is verhoogd, staan grote delen van het gebied in de wintermaanden onder water, maar deze ‘vernating’ maakt het gebied nou juist zo mooi en uniek. Alleen ook een uitdaging om de voeten droog te houden. Voor de avontuurlijke wandelaar leuk, maar voor fietsers minder fijn.”

Op 7 juni ‘blogt’ een onderzoeksgroep van vier studenten van CAH Videntum Hogeschool in Almere: “Momenteel waden wij rond in het Hulkesteinse Bos om een inventarisatie van de flora, het waterhuishouden en de mate van vraat te doen.” Voor het vervolg zie <https://staatsbosbeheerflevoland.wordpress.com/>.

Bijzondere sluipwesp op Texel

Boswachter Erik van der Spek doet mee aan een onderzoek naar insecten op Texel en bekeek materiaal dat vorig jaar vlak achter de zeereep bij Paal 17 in Nationaal Park Duinen van Texel was verzameld: “Ik kan zelf maar een deel op naam brengen, maar gelukkig helpen veel andere mensen mee. Hele kleine bestjes gaan naar Cees Gielis, die er de stofluizen uitzoekt en de rest weer naar andere specialisten doorspeelt. Liekele Sijstermans vond een

sluipwespe van 2,5 mm, waarvan de meest deskundige op het gebied van sluipwespen in Nederland, Kees Zwakhals, bevestigde dat het *Neorhacodes enslini* is, een zeldzame soort die hij zelf nog nooit in Nederland heeft gevonden.” Die soort legt eieren in nesten van Graafwespen van het genus *Spilomena*; daarvan zijn drie soorten uit Nederland bekend, maar nog geen enkele uit het Waddengebied.” Inzicht in de insectenfauna – een omvangrijk deel van de biodiversiteit – kan Staatsbosbeheer helpen bij het beheer van o.a. soortenrijke duingraslanden.

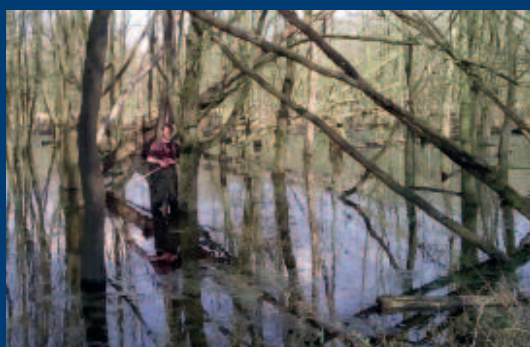
Witwangstern

(foto: Matthijs van Eerden)

Georde fuut

(foto: Matthijs van Eerden)

Ook op zulke natte locaties zijn boorkernen genomen

(foto: Josh Severins)

